Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністрацïи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостввахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 214. Вторникъ 24 вересня (6 жовтня) 1891. Рôкъ I.

До ситуаціи.

Въ дотеперѣшнôй ситуаціи політичнôй не змѣнилось вправдѣ нѣчого и все стоить по давному якъ стояло, а однакожь станъ політичнôй въ Европѣ не представляєсь такъ зовсѣмъ свѣтло, якъ то можна було думати въ першôй хвили по бесѣдахъ французского міністра Рібота и нѣмецкого канцлєра Капрівіого та по вѣстяхъ зъ Румуніи. Показалось, що тй вѣсти не зовсѣмъ були правдивй. Ґен. Капріві мавъ въ Оснабрікъ на ювилейнôмъ торжествѣ 78 полку пѣхоты двѣ бесѣды; одну выголосивъ въ стародавнôй сали ратушевôй, а другу на пирѣ. Обѣ тй бесѣды мали характеръ дуже мирный, а слова нѣмецкого канцлєра, що „на політичнôмъ небосклонѣ не видко анѣ однои хмарки“, можна було заразъ вôдъ разу приняти зъ недовѣріємъ, знаючи то, що нинѣ дѣє ся въ Европѣ. Але якъ звычайно, такъ и симъ разомъ, люде повѣрили въ то, чого найбôльше бажають и длятого промову ґен. Капрівіого уважано загально якъ вельми важну ознаку мира. Тымчасомъ показуєсь, що свѣтъ політичный за скоро зрадувавъ ся словами нѣмецкого канцлєра, бо ото показуєсь, що вôнъ ихъ зовсѣмъ не говоривъ. Hannover. Cour. заперечує теперь тому рѣшучо и каже, що слова тй знайшли ся не знати зъ вôдки въ телеґрафічнôмъ справозданю бюра Вольфа. Автентичный змѣстъ промовы ґен. Капрівіого має бути такій: „Дай Боже, щобы цѣсарь якъ найдовше панувавъ и стоявъ на чолѣ нашои готовои до бою арміи, и щобы, коли яка небудь доля достанесь намъ въ участи, вôйна чи миръ — а хочемо сподѣвати ся, що то буде миръ, не виджу бодай причины, щобы о тôмъ сумнѣвати ся — полкъ 78 пôдъ проводомъ свого цѣсаря сповнявъ завсѣгды свôй обовязокъ. До цѣсаря належить послѣдна капля нашои крови, послѣдна наша гадка“.

Слова тй звучать дѣйстно инакше якъ въ давнѣйшихъ телеґрамахъ и не вѣє вже зъ нихъ така певнôсть въ удержаню мира якъ вѣяла зъ давнѣйшихъ, а то поручь зъ другими фактами надає теперѣшнôй ситуаціи трохи иншій характеръ, хочь видъ єи зовсѣмъ не змѣнивъ ся.

Звѣстно такожь, що недавно тому ходила чутка, що Румунія мусить ся разъ рѣшити, яке має заняти становище въ концертѣ европейскôмъ и що румуньскій король має въ тôй цѣли зъѣхати ся зъ королемъ Гумбертомъ, а вôдтакъ и зъ нѣмецкимъ цѣсаремъ у котрого головно має засягнути рады що має робити. Обомъ тымъ вѣстямъ рѣшучо заперечено. Говорено, що зъѣздъ зъ италіяньскимъ королемъ має бути чисто лишь актомъ куртоазіи за сочувство заявлене королевскôй родинѣ въ часѣ побуту королевои въ Венеціи и єи недуги. Зъѣздъ обохъ монарховъ вôдбувъ ся въ Монци, а при тôмъ було то характеристичне, що зъ обохъ сторонъ взяли въ сѣмъ зъѣздѣ участь и оба президенты міністрôвъ. Рѣчь очевидна, що актъ самои лишь куртоазіи не вымагає ажь присутности президентôвъ кабінетôвъ, тому и не дивота, що сему зъѣздови приписують и не мале значѣнє політичне, хочь нѣхто не знає, що тамъ на тôмъ зъѣздѣ говорено и що ураджено. Що тамъ не була порушена гадка абдикаціи короля румуньского, о тôмъ нема що и говорити; король Кароль певно и не думає о абдикаціи. Характеристичне однакожь, що передъ самымъ зъѣздомъ рознеслись були зъ Румуніи вѣсти, що Румунія на случай якоись великои вôйны заховувалась бы неутрально зъ фронтомъ противъ Россіи, а теперь пôйшла чутка, що Румунія приступила до тридержавного союза. Вѣсти тй, хочь не зовсѣмъ певнй, мають все таки немале значѣнє для теперѣшнои ситуаціи. Треба ще лишь дожидати, чи потвердить ся вѣсть о зъѣздѣ короля румуньского зъ нѣмецкимъ цѣсаремъ.

Не безъ значѣня для теперѣшнои ситуаціи єсть и то, якъ по бесѣдахъ Рібота и Капрівіого глядять въ Анґліи на ситуацію. Анґлійска праса въ бôльшôй части вѣрить въ можнôсть удержаня мира, але суть ґазеты, що суть зовсѣмъ противного погляду. Ось якъ н. пр. пише Globe:

„Россія ще не готова. При неурожаю и зъ порожною касою та недостаточнымъ матеріяломъ военнымъ була бы Россія въ тôй великаньскôй задачи якогось переобразованя карты европейскои лишь слабымъ союзникомъ Франціи. Зъ весною однакожь буде положенє Россіи користнѣйше. За теперѣшною позичкою має пôйти друга, ще бôльша. Въ цвѣтню кôнчить ся такожь речинець контрактôвъ для доставы военного матеріялу а рôвночасно мусять бути вже до того часу готовй всѣ зелѣзницѣ стратеґічнй. При тôмъ не треба спускати и того зъ ока, що интриґа россійска въ середнôй Азіи розвинула теперь надзвычайну дѣяльнôсть, очевидно щобы мати пальный матеріялъ до будучого великого огню вздовжь индійского побережа. Очевидно має то на цѣли, щобы дати анґлійскôй арміи роботу въ далекихъ сторонахъ, и змусити тымъ Анґлію до неутральности въ предстоячôй борбѣ Єсть то отже лишь вôдложенє оружія на бôкъ, але не тревалый миръ, о якôмъ недавно гово-

---

3

ДОБРУДЖА и Сѣчь Задунайска.

(Конець.)

Оглянувши мѣсця задунайскои Сѣчи перейдѣмъ теперь въ дальшй стороны Добруджи, зъ мокрыхъ и болотнистыхъ берегôвъ Дунаю, въ суху и майже безводну полудневу часть краю. Властиво сягають природнй границѣ Добруджи трохи дальше, якъ она нинѣ означена въ картахъ. Теперѣшна границя починаєсь на полудни вôдъ моря понизше мѣсцевости Иланджи, що лежить на полудне вôдъ румуньского порту Манґалія и тягне ся рôвнинами попôдъ Арабкеи и Кичикъ ажь пôдъ саму Силістрію, котра лежить вже на болгарскôй сторонѣ. Природну границю однакожь становлять лѣсистй и богатй въ воду горы Делі-Орманъ, що тягнуть ся въ тôмъ напрямѣ, якъ иде теперь зелѣзниця зъ Варны до Рущука. Неприроднôсть теперѣшныхъ границь Добруджи могла бы колись дуже легко подати причину до якогось конфлікту межи Болгарією а Румунією, тымъ бôльше, що въ болгарскôй Добруджи проживає й богато Румунôвъ, хочь на вôдворотъ, въ Добруджи єсть зновъ и богато Болгаръ.

Дорогою зъ Тульчи приходимо до одного зъ бôльшихъ мѣстъ середнои Добруджи, до Бабадаґу. Мѣсто се заселене колись переважно Турками и Татарами лежить вôдъ Тульчи на 30 кільометрôвъ мѣжь высокими горбами въ урожайнôй але багнистôй долинѣ, бо недалеко озера, чи властиво лиману званого такожь Бабадаґомъ. Мѣсто се грало колись важну ролю якъ пôдъ взглядомъ торговельнымъ такъ и военнымъ. Давнѣйше була тутъ кольонія италіяньска, на головнôмъ шляху торговельнôмъ, що вѣвъ зъ Каварны черезъ Базарджикъ, сторожою, де теперѣшне мѣсто Меджідє ажь надъ устє Дунаю. Тутъ перебували давнѣйше италіяньскй священики, що ѣздили зъ вôдси до Исакчи, Измаила, Тульчи, Бендеру и Киліи правити богослуженє и проповѣдати тамъ вѣру христіяньску после римо-католицкого обряду. Тутъ давнѣйше збиралось турецке войско, коли выбиралось въ походъ на Подôлє, або въ часахъ воєнъ зъ Россією. Россійскй войска здобули два разы се мѣсто: разъ въ 1771 р. а другій разъ въ 1854 р. Мѣсто се теперь пôдупало и має всего лишь около 8 тысячѣвъ жителѣвъ, мѣжь котрыми вже дуже мало Туркôвъ и Татарôвъ, котрыхъ давнѣйше поспроваджувавъ бувъ сюды султанъ Баязедъ, увôльняючи ихъ вôдъ податкôвъ и надаючи имъ всѣлякй пôльги. Бабадаґъ має теперь пôдпрефектуру, двѣ румуньскй школы народнй и веде досыть значну торговлю на Чорне море головно черезъ портъ Кара-Ерманъ.

Вздовжь зелѣзницѣ Кистендже-Чернавода, довгои на 66 кільометрôвъ, стрѣчаємо важнй слѣды давнои римскои культуры въ Добруджи. На найвузшôмъ мѣсци межи Дунаємъ а моремъ хотѣли колись Римляне очевидно забезпечити свою державу вôдъ нападу Скитôвъ и длятого покопали тутъ були величезнй фосы та понасыпували валы и укрѣпили ихъ ще басинами, але видко, що нѣщо не могло здержати народôвъ, якй почали зъ пôвночи посуватись, коли зъ тыхъ величезныхъ укрѣпленъ лишь малй слѣды до нашихъ часôвъ остали ся. Вôдъ Черноводы ажь пôдъ Кистенджу видко ще нинѣ дуже добре слѣды подвôйныхъ, въ декотрыхъ мѣсцяхъ и потрôйныхъ валôвъ, теперь на 8 до 10 стôпъ высокихъ. Вôдъ пôвночи суть передъ тыми валами глубокй фосы а зъ середины выложенй они самымъ тесовымъ камѣнємъ, котре здаєсь вказувати на то, що тутъ були колись высокй муры. Захôдна часть тыхъ валôвъ припирає до озеръ и мочароватои долины Карасу а вôдъ села Бурлакъ на всхôдъ тягне ся валъ навѣть ярами, зъ чого видко, що Римляне не дивились на нѣякй перешкоды природнй ставляючи тутъ свои укрѣпленя. Середный, полудневый, валъ тягне ся вôдъ пôвнôчного на якихъ тысячу або два тысячѣ крокôвъ далеко. Поза симъ валомъ видко вôдъ мѣсця до мѣсця, пересѣчно на якихъ 300 крокôвъ вôдъ себе, давнй римскй таборы въ видѣ великихъ чотироугольникôвъ. На нихъ видко

рила Рібо и Капріві, станъ спокою доти, доки союзъ двохъ державъ не буде зовсѣмъ готовый до войны."

Трудно не признати, щобы повысшій поглядъ анґлійскои ґазеты не мавъ якоись рации за собою, але треба и то признати, що вôнъ представлюєсь въ занадто чорныхъ краскахъ. Маймо надѣю, що и то вôдложенє оружія, яке нинѣ пôсля згаданои ґазеты панує, потягне ся ще довго.

Переглядъ політичный.

Єго Вел. Цѣсарь выѣзджаючи зъ Чехъ выдавъ таке письмо до намѣстника ґр. Туна: „Любый ґр. Тунъ! Бажаючи сповнити вôддавна повзяте намѣрене звидѣти по богато лѣтахъ Моє улюблене королевство Чехи приступивъ Я до того въ пересвѣдченю, що всюды найду вроджену вѣрнôсть и повне посвяченя привязане усеи людности до Мене и Моєго Дому. Торжественне приняте дане Менѣ въ патріотичнôмъ поривѣ и ущасливляючи Моє серце льояльні обявы, котрыхъ Я бувъ щоденнымъ свѣдкомъ въ часѣ цѣлого Моєго побуту въ Чехахъ, здѣйснили Мои надѣѣ вповнѣ. Тому зъ глубины серця высказую тутъ за тѣ всѣ доказы любови и вѣрности Мою подяку а также и бажане, абы и въ будучности такъ само якъ и при сѣй нагодѣ оба племена завсѣгды йшли разомъ згôдно въ хосенъ вôтчины. — Зволъте, Пане, подати се до прилюдной вѣдомости. — Францъ Іосифъ."

Оголошуючи се вôдручне найвысше письмо пише намѣстникъ: „Зъ найвысшою радостію подаю се найвысше письмо, до мене написане, до прилюдной вѣдомости. Якъ зъ великимъ поривомъ и любовію кождый зъ мешканцѣвъ сего краю витакъ Наймилостивѣйшого Монарха — такъ, думаю, прийме кождый зъ глубокимъ зворушенємъ и правдивою гордостію новысшу подяку Цѣсарску. *Тунъ*".

Президентъ палаты пословъ дръ Смолька приѣде нинѣ або завтра (вôвторокъ) до Вѣдня и обôйме заразъ управу справъ президіяльныхъ. Поодинокі клюбы вôдбудуть почасти въ середу вечеромъ а почасти въ четверъ рано конференціи, на котрыхъ буде порушена справа приспѣшеня буджетовыхъ розправъ, чого домагаєсь такожь и правительство.

Россійске міністерство вôйны закôнчило въ ґуберніяхъ Вильно, Гродно, Ковно и Могилевъ будову новыхъ дорôгъ разомъ 600 верстъ (кільометрôвъ) довгихъ. Будова коштувала всего 7 міл. рублѣвъ. Дороги тѣ суть такъ будованѣ, що треба лишь на нихъ уставити пороги и шины, щобы въ короткôмъ часѣ замѣнити ихъ на зелѣзницѣ. Мосты спочивають на камѣнныхъ стовпахъ и зелѣзныхъ укрѣпленяхъ. Де було потреба, то пороблено вже на передъ великі насыпы.

Въ полтавскôй ґуберніи мали пôсля „Гражданина" проявити ся якісь розрухи селянъ въ наслѣдокъ того, що тамошный ґубернаторъ давъ велику волю селянамъ супротивъ властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей. На чолѣ збунтованыхъ селянъ, котрі недавно тому въ Лубнахъ збурили млынъ братôвъ Волейниковъ а въ сусѣдныхъ селахъ поробирали заставки и греблѣ, кажучи, що вода нищить имъ поля и сѣножати, станувъ якійсь волостный писарь.

Въ справѣ недавныхъ вѣстей о концентраціи румуньского войска доносять теперь, що то не розходило ся дѣйстно о скликанє войска лишь выдано приказъ до всѣхъ полкôвъ, щобы тѣ котрі въ нихъ служать зôйшли ся на короткій часъ для контролѣ, котра въ виду того, що декотрі полки лінієві придѣлено до доробанцѣвъ и що активный станъ полкôвъ зôбльшено, показалась конче потрѣбною для сконстатованя нового стану полкôвъ.

Въ константинопольскихъ кругахъ урядовыхъ заперечують енерґічно вѣсть подану анґлійскими ґазетами, будьто бы ґубернаторъ Ємену и другі урядники державні утекли зъ Саалу и будьто бы въ Илдизъ-кіоску настала велика обава, що ворохобники возьмуть Мекку и тамъ оголосять Арабію окремымъ каліфатомъ.

Зъ салѣ судовои.

(Убійство вôйта зъ Стецевы).

Передъ судомъ присяжныхъ въ Коломыи розбирала ся недавно справа убійства вôйта изъ Стецевы, пок. Федора Королюка, котрого допустивъ ся бувъ господарь Андрѣй Левчукъ зô Стецевы. Королюкъ бувъ чоловѣкъ заможный, статочный, широкознаный и любленый въ околици ба и мѣжь интеліґентными Русинами, тому передчасна и несподѣвана смерть єго выкликала була въ своѣмъ часѣ загальный и щирый жаль, тымъ бôльше, що того убійства допустивъ ся чоловѣкъ, котрому по кôйникъ не одно добре дѣло зробивъ та помагавъ, але навѣть поставивъ єго на громадского вартôвника, що дає якій такій заробокъ а ще крôмъ того звôльняє вартôвника вôдъ деякихъ данинъ та обовязкôвъ громадскихъ.

До розправы въ Коломыи покликано 8 свѣдкôвъ, селянъ изъ Стецевы, а цѣла справа представляє ся такъ: Було то 25 мая с. р. въ день теплого Николы въ Стецевѣ.

Обжалованый Андрѣй Левчукъ, (господарь изъ Стецевы, жонатый, отець 2 дѣтей, два разы караный), признавъ самъ, що выйшовъ на поле, де зôбрала ся комісія для залагодженя спору, якій вôнъ провадивъ зô своимъ сусѣдомъ о межу и взявъ зъ собою нôжь, зробленый зъ косы, бо хотѣвъ ити въ панькій лугъ красти лозину. Вôйта зъ присяжнымъ заставъ уже на спорнôмъ мѣсци, а коли вôйтъ выслухавъ свѣдкôвъ и розпôзнавъ зъ мапы, де мала бути межа, казавъ присяжному зробити мотыкою ровець, яко межу межи спорячими, а обжалованый почавъ ногою назадъ загортати той ровець. Вôйтъ Королюкъ завôзвавъ єго, щобы залишивъ се, а єсли чує ся покривдженый, то може удати ся до суду въ Снятинѣ и выточити провізорію. Обжалованый Андрѣй Левчукъ того не послухавъ и дальше своє робивъ. Колижь вôйтъ приближивъ ся до него и сказавъ, щобы уступивъ ся, то обжалованый Андрѣй Левчукъ выхопивъ изъ рукава свого сердака нôжь и пхнувъ нимъ Королюка въ груди. Нôжь зсунувъ ся по ребрѣ въ жолудокъ и задавъ смертельну рану, черезъ котру Федоръ Королюкъ, помимо скорои помочи лѣкарскои, на другій день житє закôнчивъ. — По доконаню того страшного злочину, утѣкъ Андрѣй Левчукъ до дому своеи сестры, ухопивъ косу сторчомъ набиту и выбѣгъ на село зъ крикомъ: „горить! вжемъ вôйта справивъ!" — потôмъ побѣгъ до суду въ Снятинѣ и тамъ признавъ ся до свого злочину.

Судьѣ присяжні узнали Левчука виннымъ, а трибуналъ засудивъ єго на 8 лѣтъ тяжкои вязницѣ зъ постомъ въ темници кождого мѣсяця въ тôмъ дни, въ котрôмъ вôнъ допустивъ ся убійства.

Новинки.

— **Именованя.** Міністеръ рôльництва именувавъ практикаята рухункового при ц. к. Намѣстництвѣ у Львовѣ, Олександра Ґнединґера, и адъюнкта податкового

ще дуже добре, де бувъ входъ до табору и де стояли башнѣ.

Не далеко приморского кôнця тыхъ валôвъ, по части и тамъ, де стоить нинѣ Кистендже, стояло за римскихъ часôвъ мѣсто Констанціяна, по грецки Констанція, вôдъ чого пôйшла нинѣшна назва Кистендже. Здаєсь, що тутъ була римска кольонія ще довго передъ цѣсаремъ Траяномъ, зъ котрого часôвъ згаданѣ повысше валы походять. Нинѣ видко ще слѣды валôвъ, що окружали Констанціяну, а въ однôмъ мѣсци надъ моремъ видко фундаменты якоись круглои башнѣ.

Кільканацять лѣтъ тому назадъ, вôдкрыто тутъ въ однôмъ ярѣ также остатки якогось римского дому. Дехто догадує ся, що тутъ стояла колись римска кольонія Томі, въ котрôй проживавъ на заточеню славный римскій поетъ Овидъ. Кистендже уважаєсь нинѣ столицею Добруджи. Оно лежить по бôльшôй части на пôвостровѣ, котрого береги спадають стрôмко до моря. Въ заливѣ коло того острова пороблено греблѣ и тымъ способомъ утворено досыть выгôдный портъ для кораблѣвъ. Вôдъ часу побудованя зелѣзницѣ до Черноводы въ 1861 р., а особливо вôдъ прилученя єго до Румуніи пôднеслось мѣсто дуже значно. Оно має теперь звышь 10.000 жителѣвъ и єсть найпершимъ купелевымъ мѣсцемъ морскимъ въ Румуніи. Суть тутъ вже краснѣ мурованѣ домы, добрі улицѣ зъ выгôдными тротуарами и мѣсто освѣтлєсь ґазомъ. До найкрасшихъ будынкôвъ належить мѣжь иншими побудованый въ 1882 готель „Кароль" и величезнѣ маґазины на збôже коло порту. Кистендже має префектуру (старство), судъ краєвый и апеляційный, а що найважнѣйше, тутъ єсть стація для пароходôвъ, що плывуть лінією Ґалацъ-Тульча-Кистендже-Константинополь.

Закимъ межи Кистенджею а Черноводою станула зелѣзниця, бувъ плянъ перекопати Добруджу на сѣмъ найвузшôмъ мѣсци межи Дунаємъ а моремъ, бо бувъ загально такій поглядъ, що Дунай не плывъ давнѣйше такимъ колѣномъ, якъ робить теперь коло Черноводы и Ґалацу, лишь вливавъ ся просто до моря. Пôзнѣйші розслѣды и помѣры показали однакожь, що тамъ не лишь нема нѣякого слѣду якогось старого русла Дунаю, але навѣть земля пôднимаєсь тамъ значно высше якъ надъ самымъ Дунаємъ и що перекопанє каналу коштувало бы великі грошѣ и ледви чи було бы практичне.

Якъ разъ въ половинѣ дороги межи Кистендже а селомъ Черноводою, лежить мѣсто Меджіде, що повстало въ часѣ будовы зелѣзницѣ, а вôдтакъ особливо зросло, коли въ 1859 р. зайшло сюды зъ Криму множество Татарôвъ; мѣсто се має длятого переважно характеръ татарскій, хочь передъ россійско-турецкою вôйною въ 1877 р. богато Татарôвъ повтѣкало, такъ, що число жителѣвъ спало зъ 22 тысячѣвъ бôльше якъ на половину.

На полудне вôдъ Кистенджи лежить мале мѣсточко Манґалія, новый портъ румуньскій, хочь и вôнъ не конче догôдный для кораблѣвъ задля свого скалистого побережа и мраки, яка тутъ лѣтомъ дуже часто густою заслоною вкрываε побереже и заслонює кораблямъ приступъ. Крôмъ того єсть се мѣсточко ще и длятого недогôдне для кораблѣвъ, що въ єго окрестности проживає богато Черкесôвъ, котрыхъ головнымъ занятємъ єсть розбишацтво. Ся закутина знана зъ розбишацтва и ледви хто зъ Европейцѣвъ важить ся сюды запускати ся, а вже горе тому кораблеви, котрый розбôє ся при тутешнôмъ побережу. Черкесы уважають таке нещастє за даръ Божій для себе и користають зъ єго нагоды, та щобы запомогти ся чужимъ добромъ, убивають безъ пощады людей, що зъ послѣднымъ маймомъ спасли ся вôдъ смерти въ мори.

Годѣ намъ тутъ дальше розводитись надъ описомъ дальшихъ сторôнъ Добруджи и єи жителѣвъ; край, що ледви почавъ зъ нановъ дикого стану приходити до культуры и цивілізаціи, представляє мало що цѣкавого а природнои красы и богацтва въ нѣмъ майже зовсѣмъ нема. Запускатись знову въ етноґрафічнѣ описы значило бы хиба писати окремо етноґрафію Болгаръ, Румунôвъ, Туркôвъ, Татаръ, Черкесôвъ, Вôрменъ и Богъ знає якихъ ще инщихъ народôвъ и племенъ. Длятого згадаємо ще лишь коротко про деякі важнѣйші мѣста, що лежать надъ Дунаємъ.

Идучи зъ Манґаліи въ поперекъ Добруджи до Дунаю стрѣчаємо тутъ надъ самою рѣкою понизше Черноводы мѣсточко Расову або по болгарски Расевату. Була то давнѣйше

при головномъ урядѣ податковомъ въ Краковѣ Иполита Скульского рахунковыми асистентами; а калькулянта рахункового при ц. к. Намѣстництвѣ у Львовѣ, Володислава Леліо, рахунковымъ практикантомъ ц. к. гал. Дирекціи лѣсôвъ и дôбръ скарбовыхъ.

— **Громадѣ Далевôй** въ повѣтѣ сянôцкôмъ даруважъ Є. Вел. Цѣсарь на будову школы 50 зр. запомоги.

— **Є. Вел. Цѣсарь санкціонувавъ** ухвалу галицкого Сойму, на пôдставѣ котрои вылучуєсь громаду Бербеки зъ повѣтового суду въ Буску а придѣлюєсь єи до округа суду повѣтового въ Камѣнцѣ струмиловôй.

— **Загальни зборы „Народнои Торговлѣ“** вôдбудуть ся въ середу дня 21 н. ст. жовтня въ великôй сали „Народного Дому“ о 4 год. зъ полудня. Порядокъ дневный сихъ зборôвъ, подає анонсъ умѣщеный на послѣднôй сторонѣ нашои часописи.

— **На фондъ будовы руского театру у Львовѣ** вплынуло зъ импровізованого вечерка зъ танцями въ Пôдгайцяхъ, уладженого тамошными Русинами дня 27 вересня — квота 25 зр. чистого доходу зъ наддатками.

— **Обманцѣ**. Въ городеньскôмъ судѣ повѣтовôмъ веде ся слѣдство противъ громадки жидôвъ, на котрои чолѣ стоявъ Іосель Куґельманъ, обжалованый о обманыванє селянъ. Тѝ жиды були аґентами фабрики машинъ въ Преровѣ (въ Чехахъ) и позамавлювали въ той фабрицѣ на рахунокъ селянъ, котрѝ о тôмъ нѣчого не знали, богато машинъ. Вôдтакъ тѝ машины самѝ розпредували иншимъ а грошѣ собѣ ховали. Фабрика упоминала ся належитостей у селянъ, на котрыхъ рахунокъ высылала машины, а що селяне не почували ся до нѣякого довгу та й не платили, фабрика запозивала ихъ передъ судъ въ Преровѣ а вôдтакъ черезъ тутешныхъ своихъ людей екзеквували селянъ. Селяне отямились, запротестували, справа опинилась передъ тутешними властями, котрѝ, розслѣдивши належито справу, арештували жидиковъ, щобы потягнути ихъ до одвѣчальности. Тѝ аґенты вели своє ремесло черезъ кôлька лѣтъ въ добрымъ успѣхомъ въ цѣлôмъ повѣтѣ.

— **Засудъ шпѣгунôвъ.** Въ Краковѣ засудивъ оногди судъ, по дводневнôй розправѣ тайнôй Іосифа Сибирского, фактора зъ Королества Польского и Сіємана Вісніцера, шинкаря зъ Чекаю коло Болеия на россійскôй граници, обохъ на 3 роки тяжкои вязницѣ а Сибирского по вôдсидженю кары на прогнанє зъ границь державы австрійскои, бо Сибирскій хотѣвъ конче наклонити шинкаря Піхтгавзера въ Чекаю до шпѣгуньства а и самъ допустивъ ся злочину намѣреного шпѣгуньства разомъ зъ Вісніцеромъ. Судъ выслѣдивъ яко рѣчь певну, що капітанъ Межакъ на коморѣ въ Михайловичахъ давъ Сибирскому инструкцію до шпѣгуньства и то дуже точну, обнимаючу кôльканайцять пытань въ справахъ войсковыхъ великои ваги. Сибирскій давъ вôдтакъ инструкцію Вісніцерови, сей пôйшовъ шпѣгувати до Кракова, а Сибирскій очѣкувавъ на результатъ того шпѣгуньства. Чи Вісніцеръ розвѣдавъ ся що въ Краковѣ, сего не знати.

— **Заведенє для темныхъ** при ул. Лычаковскôй у Львовѣ буде обходити дня 7 с. м. торжественно сороклѣтный ювілей свого истнованя. Початокъ торжества о год. 11 передъ полуднемъ въ домѣ заведеня.

— **Золоте весѣле.** „Не кай ся рано встати а за молоду оженити ся“, каже наша пословиця и такъ зробили двѣ пары супруґôвъ въ пильзненьскôмъ повѣтѣ: Иванъ и Аґата Забавы, селяне зъ Дембовои, та Station Станіславъ и Ядвига Заяцѣ зъ мѣсточка Иодловои. Перша пара побираючись мала лѣтъ: Иванъ Забава 20, теперь 74, єго наречена Аґата 14, теперь 68 лѣтъ, а жиють зъ собою 54 лѣтъ; друга пара: Стан. Заяць мавъ побираючись 23 роки, теперь 75, єго наречена, Ядвига, мала 19 а теперь 71; зъ собою жиють въ подружю 52 роки. Дня 27 вересня с. р. обходили обѣ пары въ костелѣ парохіяльнôмь въ мѣсточку Иодловѣ свои золотѝ весѣля.

— **Убійства на Лемковщинѣ.** Въ Ропици польскôй убивъ тесть свого зятя въ той способъ, що найперше вбивъ єму въ горло гвôздь, а вôдтакъ горло перерѣзавъ. Въ Горлицяхъ прихопивъ мѣщанинъ 14-лѣтного дѣтвака на сливкахъ и убивши єго кинувъ тѣло въ рѣку. Въ Гутѣ коло Устя руского убили селяне 24-лѣтного парубка зъ Новицѣ. Слѣдство въ усѣхъ тыхъ выпадкахъ веде ся.

— **Добрѝ ѣздцѣ на коняхъ.** Пôдпоручникъ 7 полку уланôвъ, баронъ Райски фонъ Дубніцъ, переѣхавъ верхомъ на кони цѣлу просторонь 123 миль зô Львова до Праги въ десять дняхъ. Зô Львова выѣхавъ дня 9 вересня о год. 9 рано, а до Праги приѣхавъ 18 вересня о 11 год. въ ночи, зовсѣмъ здоровъ и крипкій, а и кôнь готовъ бувъ по маленькôмъ попасѣ до дальшои дороги. О ще цѣкавôйшôмъ фактѣ доносять зъ Калькуты. Капітанъ австрійского войска, именемъ Барґесъ, прибувъ до Калькуты верхомъ на кони, на котрôмъ вôдбувъ подорожь ажь зъ Бомбаю въ протягу 95 днѣвъ. Дня 25 мая сѣвъ въ Бомбаю на свого араба и пустивъ ся въ дорогу, въ котрôй товаришивъ єму лише слуга, Портуґальчикъ зъ роду, на звычайнôмъ кони индійскои расы. Въ дорозѣ переправлялись черезъ 120 рѣкъ, а въ однôй потопили все, що зъ собою взяли були зъ дому. Живили ся тымъ, що де могли достати вôдъ жителѣвъ околиць, якими переѣздили. До Калькуты приѣхали въ такôмъ станѣ вымученя, такъ обдертѝ, обôрванѝ, вынужденѝ, що въ нѣякôмъ готели не хотѣли ихъ приняти.

— **Копальня брилянтôвъ.** Якійсь Ирляндець, Віліямъ Діґнамъ, котрый передъ чотирома роками покинувъ свою вôдчину та пôйшовъ шукати щастя въ полудневôй Африцѣ, — выкрывъ въ округѣ Гайльдельберґъ въ трансвальскôй републицѣ копальню брилянтôвъ превеликои вартости и ставъ найбогатшимъ чоловѣкомъ въ полудневôй Африцѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

4 Жовтня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10 25—11	9 70 10·—	9 50 10·10	10·—10·50
Жито	8·75—9·25	8 — 8 40	8· —8 50	8·25—8·70
Ячмѣнь	7.——7 50	6·——7·25	6·——7·—	6·50—8·—
Овесъ	7·00—7·50	6·80 7·—	6·70—7·—	7·00—7·40
Горохъ	6·50—9·—	6·50 8·—	6·25 9·—	6·50—9·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13.50	13·—13.—	13·—13 25	13·—13·50
Хмель	55·—60·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Вѣсти епархіяльни.

Аеп. Львôвска.

До львôвскои духовнои семінаріи приняти: на IV рôкъ: Юл. Гумецкій, Олекс. Джулиньскій, Петро Нижанковскій и Григ. Стецѣвъ; на III рôкъ: Теод. Кордуба; на II рôкъ: Пав. Дубасъ и Мих. Раковскій; на I рôкъ: Вол. Андруховичь, Вол. Барановскій, Софр. Глѣбовицкій, Теод. Гураль, Яросл. Гургула, Теод. Дзьоба, Сав Дурбакъ, Теоф. Заборскій, Ник. Здерковскій, Вол. Киналь, Мих. Козиньскій, Мих. Копертиньскій, Теоф. Кордуба, Ол. Коренець, Ант. Лучаковскій. Евг. Монцѣбовичь, Сим. Мушковскій, Вас. Паньковъ, Вас. Пилипчукъ, Ив. Пѣсецкій, Ив. Рудницкій, Леонт. Спринь и Левъ Тиблевичь.

Поѣзды зелѣзничѝ.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

До Львова приходять:	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Коломыѣ, Саніслава и Гусятына		11·22		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Station Станіслава	7·23	1·22		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·17		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіслава и Стрыя.		3·10		
Зъ Сухои, Хирова Станіслава, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		8·31		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		11·12		
Зъ Сокаля и Белзця				3·46
Зъ Равы Рускои				7·50
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ зъ Пôдзамча	4·22		10·15	11·05
До Станіславов и Коломыѣ		4·48		
До Сучавы, Черновець, Станіслава, Гусятина, Ясъ и Букарешту	8·40	9·48		
До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту		3·54		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина Хирова и Сухои		7·48		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіслава		10 54		
До Стрыя, Станіслава, Нов. Санча, Гусятына, Ла-Лавочного, Пешту и Мункача		5·50		
До Белзця и Сокаля				8·49
До Равы Рускои				5·40

Коли часъ середно-европейскій показує 12 год, то єсть:

у Львовѣ 12·35 год. — у Вѣднѣ 12·06 год.
въ Черновцяхъ 12 45 „ — въ Празѣ 11·58 „
въ Пôдволочискахъ 12·44 „ — въ Будапештѣ 12·16 „

Примѣтка: Годины пôдчеркненѝ лінійкою означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 5 жовтня. Приѣхавъ тутъ вчера король саскій Альбертъ. — Sonn- u. Montags Ztg. довѣдуєсь зъ Берлина, що царь приѣде напевно пôдъ конецъ жовтня до Нѣмеччины.

Брукселя 5 жовтня. Похоронъ Буланжера вôдбувъ ся при величезнôмъ здвизѣ народу, котрый демонструвавъ противъ буланжистôвъ; мусѣла ажь поліція вмѣшати ся и робити порядокъ, при чôмъ арештовано богато людей.

Ніцца 5 жовтня. Въ присутности міністра финансôвъ Рувієра вôдкрыто вчера памятникъ Ґарібальдіого, при чôмъ выголошено політичнѝ бесѣды о дружбѣ Французôвъ зъ Италіянцями.

Римъ 5 жовтня. Демонстраціи противъ французскихъ богомольцѣвъ за ихъ поступованє въ Пантеонѣ розширились по цѣлôмъ краю. Арештованыхъ Французôвъ вôдставлено пôдъ ескортою до границѣ.

крѣпость а теперь єсть мале мѣсточко, що має ледви два тысячѣ жителѣвъ, майже самыхъ Болгаръ. Вôдъ часу побудованя зелѣзницѣ Чернавода-Кистендже стратила Расова зовсѣмъ своє значѣнє торговельне. Повысше Чернаводы, тамъ, де Дунай робить сильный закрутъ и черезъ выстаючѝ скалы звужає ся значно а вôдтакъ розливаєсь широко, єсть мѣсто Гірсова. Давнѣйше, за часôвъ турецкихъ, була то крѣпость, нинѣ немає Гірсова нѣякого значѣня военного. Само мѣсто невеличке и має всего лишь 3000 жителѣвъ. Дальше на пôвнôчь напротивъ Браилы стрѣчаємо Мачинъ, мале мѣсточко, давнѣйше крѣпость турецку. Зъ послѣдной россійско-турецкои войны звѣстне оно зъ того, що коло него а властиво недалеко малого островця, що такожъ Мачинъ называєсь, высадивъ оденъ россійскій офицъръ выстрѣломъ зъ арматы найбôльшій турецкій корабель военный, котрый плывъ по Дунаю. Вôнъ такъ выцѣливъ добре пушкою, що куля впала якъ разъ въ середину корабля, поцѣлила въ пороховню на нѣмъ, запалила порохъ и корабель розлетѣвъ ся въ дрôбнѝ куснѣ. Мачинъ єсть осѣдкомъ пôдпрефекта и веде досыть значну торговлю рыбою.

Зъ Мачина переѣзджаємо до Исакчи, нинѣ слабо укрѣпленого мѣста, що має около чотири тысячѣ жителѣвъ, а зъ вôдси ѣдемо Дунаємъ до Галацу, давнои кольоніи нашого Галича надъ Дунаємъ и зелѣзницею на Романъ Пашканы и Сучаву можемо вернути домôвъ.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимає Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Оповѣщене.

ЗАГАЛЬНЙ ЗБОРЫ

членôвъ „Народнои Торговлѣ“, товариства зареґестрованого зъ ограниченою порукою, за 1890/91 р. вôдбудуть ся дня 21 н. ст. жовтня 1891 въ сали „Народного Дому“ у Львовѣ о 4 годинѣ зъ полудня.

Порядокъ дневный:

1) *Справозданє Совѣта управляючого;*
2) *Справозданє и ревизія Комітету контрольного* (§§. 34 и 46 статута);
3) *Означенє высоты марки презенційнои для членôвъ Совѣта управляючого на 1891-92 р.;*
4) *Выбôръ Комітету контрольного центрального на р. 1891-92;*
4) *Внесеня членôвъ.*

Яко леґітимація для членôвъ служить ихъ книжочка удѣлова. — Члены, выповѣвшй свои удѣлы, не мають права голосу.

Львôвъ 3 н. ст. жовтня 1891.

Вôдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“

Евгеній Дуткевичь, предсѣдатель. *Дръ Кость Левицкій*, секретарь.

Зъ друкарнѣ Вл. Ловиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.